

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

Ginecologia i Obstetrícia

Guia Unitat Docent

GUIA UNITAT DOCENT GINECOLOGIA I OBSTETRÍCIA

Cap Unitat Docent: Dr. Oriol Porta Roda

Cap emèrit: Antoni Pessarrodona Isern

Tutors:

Dra. Ivana Jordà Sanrtamaria

Dr. Jordi Cassadó Garriga

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data : 2021

Índex

1. Carta de benvinguda	4
2. Descripció del Servei de Ginecologia i Obstetrícia	5
3. Organització del servei	8
4. Activitat assistencial	9
5. Activitat docent	10
6. Activitat d'investigació	11
7. Pla de rotacions	12

1. Carta de benvinguda

Benvingut/da al Servei de Ginecologia i Obstetrícia.

En primer lloc, volem donar-te la nostra més sincera benvinguda al Servei de Ginecologia i Obstetrícia de l'Hospital MútuaTerrassa. Una vegada completada la teva formació general en Medicina, has triat voluntàriament dedicar la teva vida professional a una especialitat de les més complexes. Aquesta complexitat prové del fet que s'hi aglutinen, en una sola especialitat, dos camps professionals en els quals l'únic nexa d'unió és la dona, però tots dos tenen unes peculiaritats que els fan absolutament diferents entre si. Les malalties de la dona són estudiades per la Ginecologia; per la seva banda, l'Obstetrícia s'encarrega de tota la patologia derivada de l'embaràs i el part o que hi està associada. Cadascuna d'aquestes subespecialitats s'està tornant cada vegada més superespecialitzada i totes dues van canviant a la velocitat de l'avantguarda tecnològica.

Per a un especialista és inevitable dirigir les seves tasques cap a àmbits concrets de la seva especialitat, ja que és impossible abastar-ho tot amb les millors garanties. Imagina el que representarà per a tu una residència que dura tan sols quatre anys, tan complexa i que ha d'establir les bases correctes perquè puguis ser capaç de triar la teva trajectòria futura, amb uns fonaments prou sòlids per ésser un bon professional. La residència és massa curta per a l'abast que la nostra especialitat té, i d'això, lamentablement, no en seràs conscient fins al quart any de residència. Per tant, el nostre desig és que facis un esforç per entendre aquest fet, pel teu propi bé i pel dels teus pacients.

Aquí passaràs dies d'alegria, d'amistat..., però també de tristesa, de cansament, de desil·lusió, encara que sempre estaràs envoltat de companys i companyes disposats a ajudar-te. I no dubtis que nosaltres et transmetrem tot el que sabem, per tal d'intentar formar-te de la millor manera possible, però recorda sempre que els pilars de la teva formació seran l'interès que hi posis i el teu esforç personal.

Benvingut una vegada més a aquesta nova família, que t'acull amb tota la il·lusió.

Molt cordialment,

Dr. Oriol Porta Roda
Cap del Servei de Ginecologia
i Obstetrícia
Dr. Antoni Pessarrodona Isern
Cap de Servei emèrit

Dra. Ivana Jordà i Dr. Jordi Cassadó
Tutors del Servei de Ginecologia
i Obstetrícia

2. Descripció del Servei de Ginecologia i Obstetrícia

El Servei de Ginecologia i Obstetrícia està ubicat en dues grans àrees: hospital i Atenció Primària.

HOSPITAL

A l'hospital hi ha sis zones clarament diferenciades:

a) Planta

La planta 10 és la planta d'hospitalització d'Obstetrícia

En aquesta planta, està ubicada la *nurserie*. Si la pressió assistencial ho permet, és també la planta d'ingrés de les pacients de Ginecologia, però la majoria de vegades estan ingressades en altres plantes, especialment si hi ha hagut molts parts. Les plantes on poden estar ingressades les pacients són la 7, la 10 i la 11; dependrà de l'organització de llits d'aquestes plantes, que és responsabilitat d'una supervisora d'infermeria. És obvi que la coordinació amb el Servei de Neonatologia i la seva infermeria fa que mai no es traslladi cap pacient obstètrica a una altra planta que no sigui la nostra.

El cap de servei (Dr. Oriol Porta), cap de servei emèrit (Dr. Antoni Pessarrodona), el coordinador assistencial (Dr. Jordi Cassadó), la coordinadora de llevadores (Sra. Engràcia Coll) i la secretària del servei (Sra. Ascen Troncho) tenen els seus despatxos a la sala de parts (planta 2).

b) Sala de parts i urgències

La sala de parts ha estat reestructurada i ampliada el mes de gener del 2015. Consta de sis sales de parts i un quiròfan. El quiròfan s'utilitza gairebé exclusivament per a la realització de cesàries i raspats obstètrics.

A més, també hi ha dues sales d'exploracions, dues sales d'observació i una sala per al monitoratge cardiotocogràfic.

Les urgències de ginecologia i obstetrícia són ateses al box ubicat a la sala de parts. Aquest box està dotat d'un ecògraf Doppler i el material necessari per atendre les urgències de la nostra especialitat.

Les instal·lacions també consten d'un vestidor per a ús del personal i una sala d'informes i descans.

Un taulell dona accés a la sala d'espera per als familiars.

Actualment s'ha establert un triatge de les urgències tant obstètriques com ginecològiques. Una llevadora, mitjançant un programa informàtic i en funció dels símptomes de la pacient,

valora la gravetat de la urgència amb nivells de l'1 al 5 (1 seria una aturada cardíaca i 5 una consulta que podria ser valorada a l'ambulatori).

c) Àrea de quiròfan

El servei té a la seva disposició sis quiròfans setmanals, distribuïts de la manera següent:

- Un quiròfan d'ús exclusiu per a histeroscòpies diagnòstiques
- Un quiròfan per a cirurgia ambulatoria
- Un quiròfan per a patologia mamària
- Tres quiròfans per a cirurgia ginecològica general incloent-hi l'oncologia
- Cada 15 dies es disposa d'un altre quiròfan (dimecres matí), i mensualment un més, (dimecres o dijous tarda), dedicats a residents de 3° i 4° any per millorar habilitats quirúrgiques

Els quiròfans de cirurgia ambulatoria i el d'histeroscòpies estan ubicats a la planta 1 (sota el bloc de la sala de parts).

El quiròfan de ginecologia general està situat a la planta 2, és el quiròfan nº 3.

d) Consultes externes

Les consultes externes estan ubicades a l'edifici estació, a la planta -3. S'hi accedeix travessant el Pont de l'Avinguda Jacquard.

Els consultoris, ubicats a la planta -3, tenen 8 despatxos: 2 per a ecografies (amb 2 ecògrafs) i 4 de multifuncionals, on s'efectuen, a banda de les visites pròpies de l'especialitat, diferents proves complementàries (urodinàmies, colposcòpies, etc.) i 2 més pendents d'utilitzar.

Al 2017 es va comprar un ecògraf Voluson E10 General Elèctric dotat de 3D i 4D, per efectuar estudis morfològics fetals i per emprendre línies d'investigació de sòl pelvià i per al control de miomes post tractament amb HIFU.

El servei està estructurat en unitats específiques:

- Patologia mamària
- Ginecologia general
- Ginecologia especialitzada (oncologia, sòl pelvià)
- Patologia cervical
- Esterilitat
- Control de gestació d'alt risc obstètric
- Diagnòstic prenatal
- Ecografies
- Urocinàmies
- OTC (Oficina Tècnica de Cribratge de Càncer de Mama)
- HIFU

e) Unitat HIFU

La tecnologia HIFU es va introduir al nostre hospital al febrer del 2008. En el camp de la ginecologia s'està utilitzant com una nova estratègia terapèutica en alguns casos de miomes uterins.

La unitat està ubicada a la planta -2, compartida amb el Servei de Radiologia.

f) Altres dependències

El menjador és a la planta 0 de la torre d'hospitalització. Aquesta planta acull també la biblioteca. A la planta -3 hi ha els vestuaris i el lloc on pot recollir-se la roba. Les habitacions dels residents de guàrdia són a la planta -1 del bloc d'hospitalització maternoinfantil. Al carrer de Sant Antoni, 39, està situada la sala d'actes de l'hospital, que el nostre servei utilitza els dimecres per desenvolupar-hi sessions monogràfiques de ginecologia i de temes obstètrics i pediàtrics, aquests es realitzen conjuntament amb el Servei de Pediatria.

ATENCIÓ PRIMÀRIA

L'atenció primària està distribuïda en diferents centres d'atenció primària (CAP): CAP Rambla, CAP Antoni Creus i CAP Sud (tots tres a Terrassa), CAP Rubí, CAP Can Mates (Sant Cugat) i CAP Olesa.

3. Organització del servei

El Servei de Ginecologia i Obstetrícia està format per un total de 25 doctors i doctores, incloent-hi els 7 residents, distribuïts de la manera següent:

- **Cap de servei:** Oriol Porta
- **Cap de servei emèrit:** A.Pessarrodona
- **Coordinador assistencial:** J. Cassadó
- **Tutors de residents:** I. Jordà, J. Cassadó
- **Unitat de patologia mamària:** I. Barco., E. Vallejo, Patricia Zarco
- **Diagnòstic prenatal i ecografies:** E. López, X. Urquizú, L. Codina, I. Jordà, J. Cassadó, M. Macías, E. Huguet, G.Escribano, A.Carmona, E.Esteve,N.Pons, G.Jalencas i M.Pallarols
- **Sala de parts:** T. Gironés, E. López, E. Huguet, X. Urquizú, J. Rodríguez, L. Codina, E. Vallejo, M. Macías, G.Escribano, N.Pons i G.Jalencas,A.Carmona, E.Esteve, M.Pallarols
- **Alt risc obstètric:** X. Urquizú, L. Codina, E. López
- **Cirurgia ginecològica:** A. Pessarrodona, J. Cassadó, I. Jordà, J. Rodríguez, I. Barco, G. Bosch, T. Gironés, E. Vallejo, E. Huguet, M. Macías, G.Escribano, A.Carmona, N.Pons
- **Unitat d'esterilitat:** I. Jordà
- **Histeroscòpies:** T. Gironés, I. Jordà, J. Cassadó, L.Blanch
- **Patologia cervical:** G. Bosch, I. Jordà
- **Ginecologia especialitzada:** A. Pessarrodona, J. Cassadó, E. Huguet
- **Ginecologia general:** T. Gironés, J. Rodríguez
- **Urodinàmies:** G. Bosch, A.Carmona
- **Consulta UCSI:** T.Gironès
- **Unitat d'HIFU:** J. Rodríguez, A.Carmona, N.Pons
- **Atenció primària:** J. Tomàs, T. Gironés, I. Jordà, G. Bosch, I. Barco, X. Urquizú, J. Rodríguez, L. Codina, E. Vallejo, E. Huguet, M. Macías, G.Escribano, N.Pons, G.Jalencas, M.Pallarols, E.Esteve, A.Carmona i P.Zarco

Les rotacions dels residents inclouen el seu pas per totes les unitats esmentades.

4. Activitat assistencial

L'activitat assistencial del Servei de Ginecologia i Obstetrícia, en xifres, és la següent:

		2017	2018
Ingressos	Tocologia	1.095	937
	Ginecologia	464	438
Estada mitjana (dies)	Tocologia	2,8	2,8
	Ginecologia	2	3,3
Mortalitat		0%	3%
Intervencions quirúrgiques		1100	858
Urgències		5.661	8.042
Parts		1.651	1.813
Consultes externes	Tocologia	2.200	2.158
	Ginecologia	2.094	1.942
	Ecografies ginecològiques	2.691	2.523
	Ecografies obstètriques	4.248	4.027
Biòpsies de còrion		46	32
Amniocentesis		26	31

5. Activitat docent

Al Servei de Ginecologia i Obstetrícia es fan les sessions següents:

- Sessions clíniques diàries a la sala de sessions (dilluns, dimarts, dijous i divendres a sala de parts i dimecres a l'Edifici Docent), on es comenten la guàrdia i les intervencions quirúrgiques del dia anterior i els casos interessants o transcendents que es troben en curs.
- Sessions monogràfiques, un cop per setmana (a setmanes alternes amb el servei de pediatria i el servei de ginecologia) a la sala d'actes, els dimecres.

Mitjans docents

Per garantir la formació dels residents, és important que puguin fer rotació per totes les àrees de la nostra especialitat. Tan sols es registra alguna omisió en àrees de molt alta especialització; en aquests casos, quan el resident ha demostrat un interès especial per l'àrea en qüestió, i sense descurar la resta d'àrees, es facilita la rotació a altres centres.

Tot i que la nostra especialitat té una part important de dedicació pràctica a l'adquisició d'habilitats, volem posar també una especial cura en l'àmbit teòric. Així, a més dels canvis de guàrdia, en els quals es comenten les incidències del dia anterior i es prenen decisions sobre els casos urgents, es fan dues sessions setmanals a la sala d'actes. Aquestes sessions són dels serveis de Ginecologia i Obstetrícia i el Maternoinfantil (les d'aquest últim es fan conjuntament amb Pediatria els dimecres) i habitualment la preparació és a càrrec d'un resident. Els adjunts també col·laboren en la pràctica d'aquestes sessions.

Es fan entrevistes personalitzades entre el tutor i el resident, a fi i efecte d'exposar les inquietuds i preocupacions que es plantegin, tant per part del tutor que controla la formació com del resident que la rep. Es fan quatre entrevistes a l'any o depenent de les necessitats.

Les sessions conjuntes amb Pediatria es duen a terme els dimecres. S'hi exposen temes d'interès conjunt, ja siguin casos clínics o la revisió d'algun tema obstetricopediàtric, i s'imparteixen de manera alterna entre els diferents serveis.

S'intenta fomentar l'interès per la realització dels cursos de doctorat, com a pas previ per a l'elaboració de la tesi doctoral. D'altra banda, es pretén també fomentar l'hàbit de publicar, en revistes tant d'àmbit estatal com internacional.

La Comissió de Docència, com a instància màxima, vetlla perquè s'aconsegueixin els mínims objectius que un especialista necessita. Els màxims dependran de l'esforç i l'interès personal.

Els residents de tot l'hospital han d'assistir obligatòriament a uns cursos troncats que s'adrecen a tots els residents.

Des de l'any 2016 avaluem les sessions clíniques que realitzen el nostres Residents, valorant el disseny, el contingut de la sessió, així com la capacitat d'informar de les conclusions extretes d'aquesta sessió, de la bibliografia consultada i de l'expressió oral d'aquell Resident en aquella sessió. Creiem que això pot ajudar a millorar les presentacions, fent una crítica constructiva de com s'ha realitzat aquella sessió.

6. Activitat d'investigació

El Servei de Ginecologia i Obstetrícia està vinculat a diversos projectes d'investigació, que es desenvolupen dins o fora de l'hospital. Entre els que tenen lloc a l'hospital, el projecte més ambiciós en el qual participa el nostre servei és l'estudi de les aplicacions de l'HIFU en el tractament dels miomes i fibroadenomes de mama. Es tracta d'un aparell únic a Espanya i el fet de ser pioners ens obliga a fer servir tot el nostre coneixement científic per demostrar la seva utilitat real, que ja ha estat validada en països asiàtics.

Un altre projecte en què participem activament és l'Escola Internacional d'Endoscòpia Ginecològica (EIDEG), amb seu a Igualada, i de la qual som corresponsables, juntament amb l'Hospital d'Igualada i l'Hospital Clínic de Barcelona. Periòdicament s'hi fan cursos de formació en cirurgia endoscòpica, als quals assisteixen alumnes de tot l'Estat espanyol i en els quals també poden participar els nostres adjunts i residents, a fi de completar, així, la seva formació.

Una altra línia d'investigació és l'aplicació de l'ecografia tridimensional en l'estudi del sòl pelvià. Cada any es publica un article d'àmbit internacional, a càrrec del Dr. Cassadó, en el qual col·laboren els residents. Cada 2 anys es realitza el curs d'ecografia morfològica i funcional del terra pèlvic a càrrec del Dr. Cassadó.

A fi de facilitar l'accés a la realització de la tesi doctoral, es potencia l'assistència als cursos de doctorat de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Any rere any s'intenta incorporar nous projectes d'investigació a les dues grans línies de la nostra especialitat, l'Obstetrícia i la Ginecologia, projectes en què els residents poden participar activament.

7. Pla de rotacions

Amb l'objectiu que els especialistes en Ginecologia i Obstetrícia adquireixin els coneixements i aptituds necessàries per a la seva formació, el programa dels residents està format per activitat assistencial i, de forma paral·lela i constant, activitat docent i de recerca:

R1. Resident de primer any

Rotació per:

- Sala de parts (3 cops per setmana)
- Quiròfan de Ginecologia i Obstetrícia (1 cop per setmana)
- Unitat d'ecografies ginecològiques i obstètriques (1 cop per setmana)
- Consultes externes de Ginecologia i Obstetrícia (assistència primària) (1 cop per setmana)

A la tarda, el resident roman a la sala de parts, perquè és el que més interessa que aprengui en aquest primer any i 1 dia va a l'ambulatori passant consultes amb un adjunt

R2. Resident de segon any

Rotació per:

- Sala de parts (1 cop per setmana)
- Quiròfan de Ginecologia i Obstetrícia (1 cop per setmana)
- Unitat d'ecografies ginecològiques i obstètriques (1 cop per setmana)
- Consulta amb un adjunt als nostres ambulatoris de Ginecologia i Obstetrícia

A la tarda, 2 dies a la setmana, el resident passa consulta amb un adjunt, en un dels nostres CAP i l'altre està a ecografies. La resta de tardes són per preparar sessions, estudiar a la biblioteca, etc.

R3. Resident de tercer any

El resident de tercer any comença a introduir-se en les subespecialitats.

Rotació per:

- Sala de parts (1 cop per setmana). Es manté un dia de sala de parts, atès que, actualment, en disminuir el nombre de guàrdies, creiem que pot donar-se una manca de pràctica obstètrica, que és una de les parts més importants de la nostra especialitat.
- Consultes (1 cop per setmana, durant mig any): consulta d'esterilitat, consulta d'incontinència d'orina i consulta de patologia mamària.
- Quiròfan de Ginecologia i Obstetrícia (1 cop per setmana)
- Unitat d'ecografies ginecològiques i obstètriques (1 cop per setmana)

També fa assistència primària en un dels nostres ambulatoris, portant ell mateix la consulta (sempre amb un adjunt passant consulta al costat, per si sorgeix cap dubte).

D'altra banda, passa dues tardes, durant tot l'any a ecografies del Terra Pèlvic i passant visita al CAP Rambla. La resta de tardes es destinen a preparar sessions, fer estudis, etc.

R4. Resident de quart any

El quart any es potencia la part quirúrgica.

Rotació per:

- Quiròfan de Ginecologia i Obstetrícia (1 cop per setmana)
- Sala de parts (1 cop per setmana), sempre amb la supervisió d'un adjunt
- Subespecialitats: durant 1 any, rotació per histeroscòpies; i durant mig any, per la consulta de tocològia d'alt risc, diagnòstic prenatal, consulta d'incontinència d'orina, consulta d'urodinàmies, colposcòpia i 1 mes al HIFU.
- Ecografies ginecològiques i obstètriques (1 o 2 cops per setmana)

A la tarda, el resident fa rotació una tarda per la consulta de colposcòpies i una altra tarda per ecografies. També passa consulta al CAP.

La resta de tardes es destinen a preparar sessions d'estudi i a altres activitats.

Els horaris d'aquest curs 2021-22 són els següents:

Juny-desembre 2021

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
R4 Beatriz Oteros	Sala de parts	Quiròfan	Patologia terra Pèlvic	Histeroscopies Hifu (Setmanes alternes)	Ecografies
Tarda	CAP Rambla		Colposcòpies		
R3	Ecografies	Sala de parts	Patologia mamària	Qx de mama	ARO
Tarda	Cap Rambla		Ecografies		
R3	Quiròfan	Patologia sòl pelvià	Sala parts	Ecografies	Esterilitat

Tarda		Ecogr. uretra		CAP Rambla	
R1 Fins Juliol	Quirofan	Sala de parts	Sala de parts	Ecografies	Sala de parts
Tarda		Cap Rambla (Dr. Gimenez)	Sala de parts		
R1 Fins Juliol	Sala de parts	Quirofan	Cap Rubí	Sala de parts	Ecografies
Tarda	Sala de parts		Cap Rubí	Sala de parts	

R2 A partir de setembre	Ecografies	Cap Rambla	Sala de parts	Quirofan	Sala de parts
Tarda	Ecografies	Cap Rambla (Dr. Gimenez)			
R2 A partir de setembre	ARO	Ecografies	Cap Can Mates Dra. Bosch	Sala de parts	Quirofan
Tarda			Tarda jove	Sala de parts	
R1A	Sala de parts	Quirofan	Ecografies	Sala de parts	Cap Rambla
Tarda	Sala de parts			Sala de parts	
R1B	Quirofan	Sala de parts	Cap Rubí	Ecografies	Sala de parts
Tarda		Sala de parts	Cap Rubí		

Gener-maig 2022

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
R4 Beatriz Oteros	Diag. prenatal i ecografies	Sala de parts	Diag. Prenatal i ecografies	Tocologia d'alt risc obstètric (ARO)	Quiròfan
Tarda	CAP Rambla	Colposcòpies			
R3 Ana Paula Velez	Sala de parts	Ecografies	Patologia mamària	Quiròfan	Tocologia d'alt risc obstètric (ARO)
Tarda	CAP Rambla		Ecografies		
R3 Estela Marquez	Quirofan	Patologia sòl pelvià	Ecografies	Sala de parts	Esterilitat
Tarda		Ecogr. uretra		Cap Rambla	
R2 Mireia Serna A partir de març	Ecografies	Quirofan	Sala de parts	Cap Carmon	Sala de parts
Tarda	Ecografies	Cap Rambla (Dr. Gimenez)			
R2 Marta Hinarejos A partir de març	ARO	Sala de parts	Cap Can Mates Dra. Bosch	Ecografies	Quirofan
Tarda		Sala de parts	Tarda jove		

R1B	Sala de parts	Quirofan	Cap Rambla (Dra. Macias)	Sala de parts	Ecografias
Tarda	Sala de parts			Sala de parts	
R1A	Quirofan	Cap Rambla (Dr. Barco)	Sala de parts	Ecografies	Sala de parts
Tarda		CAP Ramblo (DR.Barco)	Sala de parts		